

המסר של מתקפת המנע: איראן יכולה להמשיך להשתולל

written by פרופ' קובי מיכאל | 25.08.2024

המעקב המודיעיני הישראלי אחר היערכות חיזבאללה למתקפת טילים על ישראל, שכוונה כנראה למטה המוסד ובסיסי אמ"ן במרחב גלילות, אפשר את סיכול כוונות חיזבאללה באמצעות מתקפת מנע. הטיילים לא הגיעו למרחב גלילות, אך מאות רקטות נורו על ידי חיזבאללה למרחבים שונים בצפון הארץ.

ישראל מסכמת את האירוע בסיפוק ובתחושת שביעות רצון, הן בשל הסיכול המוצלח של ירי הטיילים והן בשל אי הגלישה למלחמה רחבה יותר או אף כוללת נגד חיזבאללה, שעלולה הייתה להתפתח למלחמה אזורית רחבה בהשתתפות פעילה של איראן. למעשה, מדובר במתקפת מנע בפרדיגמת ההכלה המנחה את ישראל מאז פתח חיזבאללה במלחמה נגד ישראל ב-8 באוקטובר ושורשיה הועמקו בשני העשורים האחרונים בכל הזירות.

מעבר לכך, מתקפת מנע בסדר גודל כזה היא הראשונה מסוגה מאז פרצה המלחמה. אלפי הרקטות ששוגרו לצפון הארץ, פינוי עשרות אלפי אזרחים, השמדת בתים והרס ישובים, פגיעה קשה בכלכלה ונזק סביבתי ואובדן כמעט מוחלט של הריבונות הישראלית בחבל ארץ שלם, לא היו סיבות מספקות טובה עד היום למתקפה בסדר גודל כזה. מה בדיוק מרגישים וחושבים תושבי הצפון בעת הזו? יש להניח שתחושת התסכול והעלבון חורכת בבשרם ובנפשם. הם מבינים שהפכו לבשר התותחים של מדינת ישראל, שוויתרה עליהם ועל מכורתם. שעבורם, אין בכוונתה ליטול סיכון ולנקוט ביוזמה התקפית כדוגמת מתקפת המנע.

מה מבינים איראן, חיזבאללה ושאר חברי "ציר ההתנגדות" ממתקפת מנע מסוג זה? הם מבינים את מה שכולנו כנראה מבינים: ישראל ממשיכה לדבוק באסטרטגיית ההכלה והריסון. מתקפת המנע מוגבלת לסיכול שיגור טילים שכוונו למרכז הארץ ותו לא. ישראל מרוסנת בין אם מרצון או מחשש, ובין אם כתוצאה מלחץ וכפייה מצד הממשל האמריקאי. בכל מקרה ובמבחן התוצאה, איראן ושלוחיה, יכולים להמשיך את ההשתוללות הבריזנית בשכונה.

מה מבין יחיא סנוואר? בדיוק את מה שמבינים איראן ושאר ושלוחיה. ישראל חוששת מפני מלחמה אזורית רחבה, ולכן, חשוב להחזיק מעמד רק עוד קצת ולקוות להתלקחות מלחמה כזו, שתגרור את ישראל למציאות בלתי נסבלת. או אז יבשילו התנאים לעסקת חטופים והפסקת המלחמה בתנאים, או לכל הפחות בתנאים שהרבה יותר נוחים לו מאלו המוצעים היום.

המשמעות היא המשך מלחמת ההתשה מול חיזבאללה בתנאים ובמשוואות שמכתיב הארגון, סיכוי נמוך יותר לעסקה בתנאים קרובים לתנאים שדורשת ישראל, המשך המלחמה ברצועת עזה וסיכוי גבוה יותר למלחמה אזורית רחבה.

קשה להבין את היגיון ההכלה של ישראל. משנפלה ההחלטה לבצע את מתקפת המנע, נכון היה להרחיבה ולהעמיקה לצורך פגיעה ושחיקה משמעותיות יותר של חיזבאללה בכל המרחב של דרום לבנון. הרחבה של המתקפה יכולה להביא להכשרת התנאים לרצועת ביטחון או מרחב ביטחון, שיאפשר את חזרת תושבי הצפון לבתיהם, שיקום הצפון והפרחתו ומימוש מחדש של הריבונות הישראלית במכורה הצפונית.

מתקפת מנע רחבה ומשמעותית יותר תוביל בהכרח להתרחבות המלחמה ולפגיעות משמעותיות יותר בעורף הישראלי, אלא שהחלופה הקיימת של מלחמת התשה מתמשכת היא הגרועה שבחלופות ונזקיה המצטברים עולים לאין שיעור בחומרתם על הנזקים שהיו נגרמים ממלחמה רחבה יותר נגד חיזבאללה. מתקפת מנע מעבירה את היוזמה לצד הישראלי, יש בה יסוד של הפתעה והיא מאפשרת זריעת בלבול בשורות האויב כשניצול נכון ותחבולני של הבלבול הזה יאפשר פגיעה קשה במרכזי הכובד של המערכת היריבה עד כדי הקרסתה. מעבר לכך, פגיעה אנושה בחיזבאללה היא פגיעה קשה מאוד באיראן ובציר שהיא מובילה ויש בה כדי לאיין את תקוותיו של סנוואר ולהגדיל את הסיכוי להסכמתו לעסקה בתנאים נוחים וסבירים יותר עבור ישראל.

מתקפת המנע המוגבלת של ישראל מונעת מהיגיון ההכלה וההרתעה, שפשט את הרגל הן ביחס לחמאס ולחיזבאללה. הגיון זה החליף את היגיון ההכרעה, הפירוק והשיתוק של המערכת היריבה בשטחה, שעמד ביסוד תפיסת הביטחון של ישראל. מה עוד נבקש לראות שיקרה כדי להבין שבשלה העת, וזה מכבר, לחזור אל היסודות הבריאים והיעילים של תפיסת הביטחון שידעה מדינת ישראל עד לפני כשני עשורים? מי שמנסה ומתארגן לפגוע בנו ☹️ דמו בראשו ובשטחו ויפה שעה אחת קודם.

המאמר פורסם במקור ראשון, בתאריך 25.08.2024.